

Ytelser ved barns og andre nære pårørendes sykdom

- elektronisk utgave

Brosjyren gir en kort orientering om hvilken rett foreldre har til stønad når barnet eller den som passer barnet, er syk. Den orienterer også kort om den retten du har til stønad ved pleie i hjemmet av nære pårørende som er døende. Bestemmelsene er regulert i folketrykkløven kap. 9.

Brosjyren er oppdatert per mai 2002. Vi gjør oppmerksom på at brosjyren bare er veiledende. Den inneholder derfor ikke alle detaljer som kan ha betydning i hver enkelt sak.

Omsorgspenger når små barn er syke

Hvem har rett til omsorgspenger?

Dersom du er *arbeidstaker*, kan du ha rett til omsorgspenger under fravær fra arbeidet når barnet ditt er sykt.

Forutsetningen for å ha rett til omsorgspenger når barn er syke, er at du fyller vilkårene for rett til sykepenger når du selv er syk.

Vilkår for rett til omsorgspenger

Du må ha *varig omsorg* for barnet for å ha rett til omsorgspenger når det blir sykt. Vanligvis er det barnets foreldre som har den varige omsorgen for barnet.

Fraværet må være *nødvendig* fordi det syke barnet trenger tilsyn og stell. Også når barnet er innlagt på sykehus og én eller begge foreldrene oppholder seg der, anses fraværet for nødvendig.

Aldersgrenser

Du har rett til omsorgspenger til og med det året barnet ditt fyller 12 år.

Kronisk sykdom eller funksjonshemming

Dersom barnet ditt har en kronisk sykdom eller er funksjonshemmet, har du rett til omsorgspenger til og med det året det fyller 18 år.

Forutsetningen er at sykdommen eller funksjonshemningen øker risikoen for at du/dere må være borte fra arbeidet for å ta hånd om barnet. Trygdekontoret gir nærmere informasjon om hvilke sykdommer dette gjelder. For å få innvilget slik rett til omsorgspenger må du få en for-håndsgodkjenning fra trygdekontoret.

Når den som passer barnet, er syk

Du har også rett til omsorgspenger hvis den som har det daglige tilsynet med barnet, er syk.

Dokumentasjon av sykdom og fravær

Du kan være borte fra arbeidet i opptil tre kalenderdager uten å legge fram legeerklæring om barnets eller barnepasserens sykdom. Men du må gi melding til arbeidsgiveren din innen arbeidstidens slutt første fraværsdag.

Fra og med fjerde kalenderdag kan arbeidsgiveren kreve at du legger fram en erklæring fra lege som bekrefter at barnet eller barnepasseren er syk.

Hvor mange dager har du rett til omsorgspenger?

Dersom dere er to foreldre om omsorgen, har hver av dere rett til omsorgspenger i opptil 10 dager pr. kalenderår. Har dere omsorgen for mer enn to barn, har hver av dere rett til omsorgspenger i opptil 15 dager pr. kalenderår. Har dere et barn som har en kronisk sykdom eller er funksjonshemmet, har hver av dere rett til omsorgspenger i opptil 20 dager pr. kalenderår.

Dersom du er alene om omsorgen har du rett til omsorgspenger i opptil 20 dager pr. kalenderår. Har du omsorgen for mer enn to barn, har du rett til omsorgspenger i opptil 30 dager pr. kalenderår. Har du et barn som har en kronisk sykdom eller er funksjonshemmet, har du rett til omsorgspenger i opptil 40 dager pr. kalenderår.

Selv om den ene av foreldrene er alene om den daglige omsorgen, kan stønadsdagene (20, 30 eller 40) fordeles mellom foreldrene i forhold til omfanget av avtalt samvær. Du må i så fall gi trygdekontoret en skriftlig erklæring om denne fordelingen.

Hvor mye får du utbetalt i omsorgspenger?

Omsorgspenger ved barns sykdom beregnes etter samme regler som når du selv er syk.

Folketrygden yter feriepengene som tilsvarer 10,2 prosent av utbetalte omsorgspenger for de dagene arbeidsgiveren forskutterer omsorgspenger, og som han har krav på å få refundert fra folketrygden.

Hvem utbetaler omsorgspenger?

Omsorgspenger utbetales av arbeidsgiveren.

Arbeidsgiveren kan kreve refusjon fra trygdekontoret i arbeidstakerens borkommune for omsorgspenger som er utbetalt ut over 10 dager i løpet av et kalenderår.

Tvist om omsorgspenger

Dersom det oppstår tvist om omsorgspenger ved barns sykdom mellom arbeidsgiveren og arbeidstakeren eller mellom arbeidsgiveren og trygdekontoret, kan tvisten bringes inn for Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden. Ta i så fall kontakt med trygdekontoret, som gir nærmere veiledning.

Svært alvorlig sykt barn

Hvis barnet har en livstruende eller svært alvorlig sykdom eller skade, har du rett til pleiepenger fra første dag. Det er en forutsetning at foreldrene av hensyn til barnet må oppholde seg i helseinstitusjonen eller være hjemme fordi barnet trenger kontinuerlig tilsyn og pleie.

Dersom foreldrene er skilt, kan begge få rett til pleiepenger selv om bare den ene av dem vanligvis har den daglige omsorgen for barnet. Begge foreldrene kan få pleiepenger samtidig dersom barnet er innlagt i helseinstitusjon. Ved pleie i hjemmet blir det ikke gitt pleiepenger til begge foreldrene samtidig.

Aldersgrenser

Dersom barnet ditt er innlagt i helseinstitusjon, har du rett til pleiepenger fra åttende dag hvis barnet er under 12 år. Dersom barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet, gjelder retten til barnet fyller 18 år.

Når det gjelder barn som har en livstruende eller svært alvorlig sykdom eller skade, kan foreldrene få pleiepenger til barnet fyller 18 år.

Hvis en psykisk utviklingshemmet person får en livstruende eller svært alvorlig sykdom eller skade, kan den som har omsorgen få pleiepenger selv om personen er over 18 år.

Dokumentasjon av sykdom og fravær

Du må legge fram en legeerklæring fra den helseinstitusjonen som har ansvaret for behandlingen av barnet. Erklæringen skal grungi hvorfor foreldrene må være borte fra arbeidet.

Hvor lenge har du rett til pleiepenger?

Du har rett til pleiepenger så lenge det er nødvendig av hensyn til behandlingen og rehabiliteringen av barnet.

Hvor mye får du utbetalt i pleiepenger?

Du får utbetalt pleiepenger etter de samme regler som ved egen sykdom.

Hvem utbetaler pleiepenger?

Trygdekontoret utbetaler pleiepengene.

● ● ● ● ● Opplæringspenger

Hvem har rett til opplæringspenger?

Den som har omsorgen for et barn med en funksjonshemning eller en langvarig sykdom, har rett til opplæringspenger.

Du får opplæringspenger hvis du gjennomgår opplæring ved et godkjent helseinstitusjon eller et foreldrekurs ved et offentlig spesialpedagogisk kompetansesenter. For å ha rett til opplæringspenger, må du være yrkesaktiv og ha inntektsbortfall på grunn av opplæringen.

Det er et vilkår at opplæringen er nødvendig for at du skal kunne ta deg av og behandle barnet.

Aldersgrenser

Opplæringspenger kan gis selv om barnet har fylt 18 år.

Dokumentasjon av sykdom og fravær

Hvis du skal delta på kurs eller i annen type opplæring, må du legge fram legeerklæring om at opplæringen er nødvendig.

Hvor lenge har du rett til opplæringspenger?

Du har rett til opplæringspenger så lenge det er nødvendig av hensyn til barnet.

Hvor mye får du utbetalt i opplæringspenger?

Du får utbetalt opplæringspenger etter de samme reglene som ved egen sykdom.

Hvem utbetaler opplæringspenger?

Trygdekontoret utbetaler opplæringspengene.

-
-
- **Pleiepenger – nære pårørende i**
- **hjemmet i livets slutfase**

Hvem har rett til pleiepenger?

Du kan ha rett til pleiepenger dersom du i hjemmet pleier nære pårørende som er døende. Forutsetningen er at du har rett til sykepenger ved egen sykdom (se side 1).

Med nære pårørende mener vi bl.a. ektefelle, samboer, barn, barnebarn, foreldre, besteforeldre og søsken.

Som nevnt må du fylle vilkårene for rett til sykepenger. Du har i tillegg rett til pleiepenger i de første fjorten dagene dersom du er selvstendig næringsdrivende eller oppdragstaker, og ikke har tegnet tilleggstrygd.

Dokumentasjon av sykdom og fravær

Du må legge fram en legeerklæring fra den helseinstitusjonen som har behandlet pasienten.

Hvor mange dager har du/dere rett til pleiepenger?

Stønadsperioden er begrenset til 20 dager (4 uker) pr. pasient. Nære pårørende har anledning til å skifte på denne omsorgsoppgaven.

Hvor mye får du utbetalt i pleiepenger?

Du får utbetalt pleiepenger etter de samme reglene som ved egen sykdom.

Hvem utbetaler pleiepengene?

Trygdekontoret utbetaler pleiepengene.

● ● ● Slik går du fram

Sette fram krav

Dersom barnet eller barnepasseren blir syk, må du ta kontakt med arbeidsgiveren din. Du har rett til å levere egenmelding for de tre første dagene. Dersom barnet eller barnepasseren fortsatt er syk etter tre dager, kan arbeidsgiveren kreve at du leverer en legeerklæring.

Krav om pleiepenger, opplæringspenger og utvidet rett til omsorgspenger når barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet, må du sette fram på egen blankett. Blanketten kan du få på trygdekontoret, der den også skal leveres .

Vær oppmerksom på at for at du skal kunne kreve utvidet rett til omsorgspenger som nevnt ovenfor, må trygdekontoret på forhånd ha godkjent at barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet.

Etterbetaling

Hovedregelen er at det ikke skal gis ytelser for lengre tid tilbake enn tre måneder før den kalendermåneden da kravet ble satt fram.

Klage

Dersom du får avslag på kravet du har satt fram, kan du klage. Klagen må settes fram for trygdekontoret innen seks uker etter at du mottok melding om avslaget.

Retten til å se sakspapirene

Med visse unntak har du rett til å se dokumentene i din egen sak. Retten til å se dokumentene gjelder også etter at kravet er avgjort.

Hvor får du mer informasjon?

Omsorgspenger, pleiepenger og opplæringspenger blir fastsatt etter de samme reglene som gjelder for sykepenger.

På trygdekontoret får du også

- hjelp til å sette fram krav
- hjelp til å sette fram anke eller klage
- råd og veiledning
- opplysninger om andre stønader fra folketrygden

Trygdekontoret formidler også kontakt med arbeidskontor, sosialkontor og andre offentlige kontorer.

Se også trygdeetatens internettsider www.trygdeetaten.no, NRK1 Tekst-TV side 808 eller ring Trygdeetatens service-telefon 810 33 810.

Trygdeetaten

Elektronisk utgave
Utgitt av Rikstrygdeverket
oktober 2002
Brosjyren foreligger kun på bokmål
Design: Engen & Harlem A.S.
Layout: Bibliotek og informasjonssenteret, RTV